

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-19
Besvaras senast
2021-03-03 kl. 12.00

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2020/21:1888 Havspaner och vindenergi

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram förslag till ny havspan för Sverige som presenterades i december 2019 och som ska antas av regeringen och redovisas för EU senast i mars 2021.

Planen ska bidra till god havsmiljö och hållbar tillväxt genom att väga olika intressen och samhällsmål mot varandra och ange mest lämplig användning för olika havsområden. På energiområdet ska planen ”stödja Sveriges nationella mål om förnybar energi genom att skapa förutsättningar för utbyggnad av havsbaserad vindkraft”.

Havs- och vattenmyndigheten påtalar dock i förslaget att planeringsprocessen har tydliggjort en målkonflikt mellan energi- och försvarsintressen, vilken inneburit att de områden som havspanen kunnat peka ut som lämpliga för energiproduktion inte räcker till för att nå energimålen. Eftersom försvarsintresset anses oförenligt med vindkraft i en stor del av de områden som i övrigt är särskilt lämpade för havsbaserad vindkraft, möjliggörs i havspanen bara omkring hälften av de 50 terawattimmar havsbaserad vindkraft som Energimyndigheten anser krävs för att nå de svenska energimålen. Havs- och vattenmyndigheten skriver därför i förslaget att:

”En högre grad av samexistens krävs för att samhällsmål för både försvarssektorn och energisektorn ska uppnås och för att havspanerna ska uppnå sitt syfte om hållbar utveckling. Havspaneringen har tydliggjort behovet av att utveckla energietableringssystemet i syfte att möjliggöra fler energiområden i havet.”

Ett resultat av att denna målkonflikt blivit så tydlig i havspaneringsprocessen är att processer inletts där Försvarsmakten och andra myndigheter tillsammans söker finna konstruktiva lösningar som ska möjliggöra vindkraft på fler områden. I Försvarsmaktens regleringsbrev 2020 fick, på Centerpartiets initiativ, för första gången Försvarsmakten i uppdrag att medverka till att hitta sådana lösningar. 2021 förtydligades skrivningen i regleringsbrevet, återigen på Centerpartiets initiativ, så att Försvarsmakten även ska redovisa förutsättningar för att använda så kallade villkorade tillstånd.

Om målet är att hitta lösningar som möjliggör en högre grad av samexistens är det oerhört viktigt att havspanen inte tolkas och används på ett sätt som på

förhand stoppar projektutveckling i områden där sådana lösningar skulle kunna bli aktuella. Tyvärr ser vi redan nu att kustkommuner i sin översiktsplanering hänvisar till förslaget till havsplan som skäl för att säga nej till havsbaserad vindkraft.

För att undvika att projekt stoppas i onödan, och ge utrymme för en lösningsinriktad dialog, bör regeringen förtydliga att havsplanen ska tolkas utifrån ambitionen att hitta lösningar som möjliggör vindkraftsutbyggnad till havs även i områden där det i dagsläget inte anses förenligt med försvarets intressen.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga försvarsminister Peter Hultqvist:

Vad avser ministern och regeringen att göra för att undvika att havsplanen tolkas på ett sätt som försvårar ambitionen att möjliggöra vindkraftsutbyggnad i områden där konstruktiv dialog skulle kunna leda till lösningar som möjliggör samexistens, även om försvaret i dagsläget säger nej?

.....

Rickard Nordin (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders